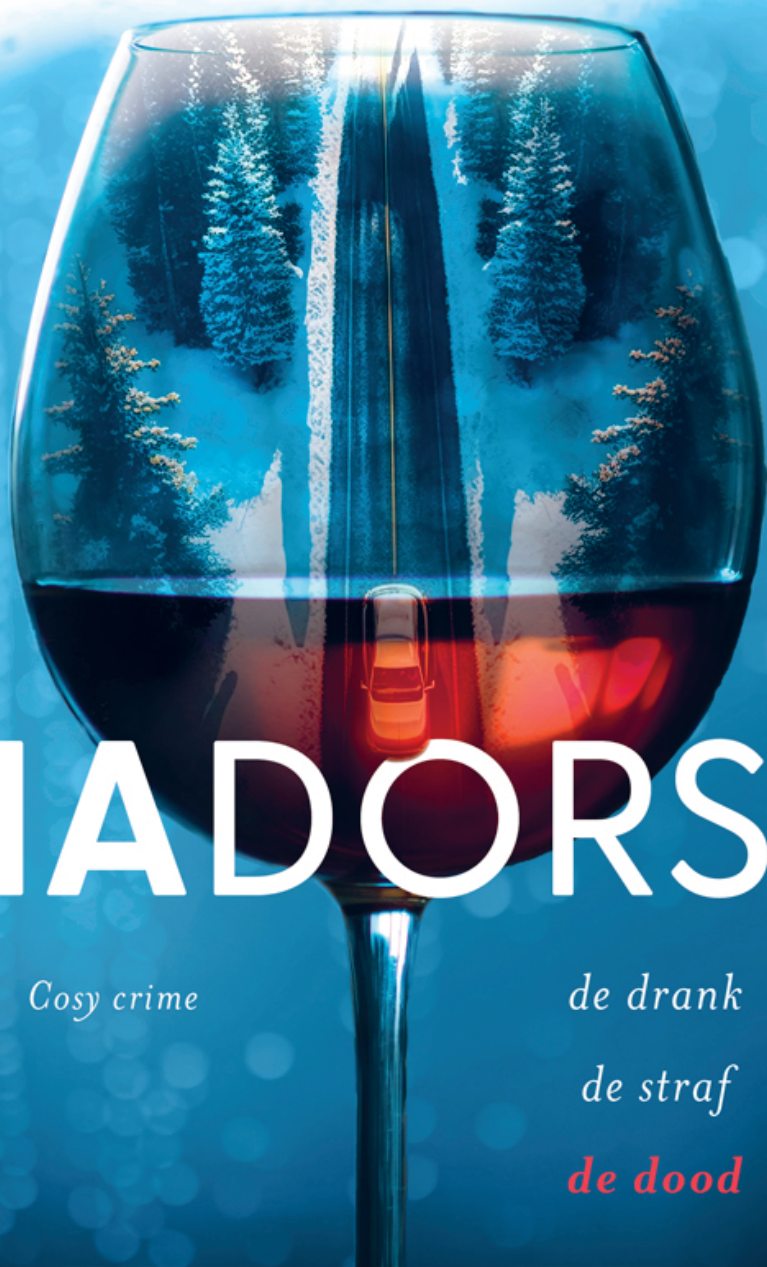

Marly van Otterloo

NADORST

Cosy crime

de drank

de straf

de dood

DE CRIME COMPAGNIE

1

LISSET

Een déjà vu: wéér staan in het aardedonker twee agenten op haar stoep, weer duwen beiden een identiteitskaart met een goudkleurige vlam onder haar neus. Waarbij het de vorige keer vroor en vandaag is uitgeroepen tot de warmste dag van het jaar. Een ander verschil is dat het toen een vrouw en een man waren. Nu zijn het een grote vent met lichtgrijs stekeltjeshaar – tweede helft vijftig, een paar jaar ouder dan zichzelf, schat Liset – en een kleine, tengerere twintiger met op het oog Turkse roots.

‘Ik ben hoofdinspecteur Groen,’ stelt de senior zich voor. ‘Wij willen graag even met u praten.’

‘Ahmet Demir,’ zegt de jonge. ‘Mogen we naar binnen?’

Een buurman manoeuvreert zijn hond langs de half op de stoep geparkeerde politieauto. Nieuwsgierig kijkt hij haar aan.

‘Natuurlijk.’ Liset zet een stap opzij en trekt de panden van haar vest naar elkaar. Heel flatteus ziet ze er niet uit in een verwassen T-shirt, slobberige joggingbroek en op slippers, maar ze had vanavond wel wat anders aan haar hoofd dan haar outfit.

Willen ze óver of mét Mees praten, een vinger-aan-de-pols-gesprek? Een beetje eigenaardig om kwart voor elf ’s avonds. Bovendien dubbelop: dat doet de reclassering al wekelijks. Vanuit het trapgat klinkt een stampende beat, zojuist heeft hij nog een blikje cola uit de koelkast gehaald. Waar die twee ook voor komen, erger dan vier maanden geleden kan het niet zijn: haar kind

is thuis. Hopelijk heeft Mees niet opnieuw iets uitgevreten. Hij moet trouwens hoognodig naar bed. Het scheelde weinig of ze had er zelf ook in gelegen.

Liset gaat de twee voor naar de huiskamer en zet de tv uit. Aan deze serie mist ze weinig. Het eerste seizoen begon veelbelovend, maar per aflevering wordt de plot gezocht. Zo heeft een personage zojuist een bekentenis afgelegd aan haar cavia.

Sowieso zijn haar pogingen om haar zinnen te verzetten vanavond op niets uitgelopen. Meestal gaat er al een rustgevende werking uit van het klaarleggen van het benodigde materiaal voor het maken van een sieraad – het rijgbord, de bakjes met kralen, het staaldraad, de verschillende tangen, boortjes, slotjes en naalden – maar zelfs een eenvoudige ketting is mislukt. De parse kralen dansten voor haar ogen. Ondanks haar overtuiging dat wraak een gerecht is dat koud moet worden geserveerd en het na al die jaren heus niet steekt op een dag, heeft ze aan niets anders kunnen denken.

De agenten zijn niet in uniform. Dan gaat het om rechercheurs, weet Liset. Het zwarte haar van de jongste glinstert. Hoe heet hij ook alweer? Demir. Ze heeft een ezelsbruggetje nodig, dat gebruikt ze bij cursisten ook altijd. Demir: de mier. Daarvan heeft hij wel wat weg naast zijn uit de kluiten gewassen collega.

Liset gebaart de heren te gaan zitten. Groen neemt plaats op de bank, Demir blijft staan. Zelf laat ze zich terugzakken op haar stoel. Ze ziet hoe Groen kijkt naar de verfrommelde wikkels van de door haar soldaatgemaakte reepjes chocola. Bodemdrang heet dat, heeft ze laatst gelezen. Het treft dat ze niet van puur houdt, anders waren ze er allemaal aan gegaan.

Aandachtig kijkt Demir de kamer rond. Veel bijzonders is er niet te zien. Misschien zijn er wat meer frutsels dan gemiddeld: kandelaars, kindertekeningen van Mees, kleedjes, beeldjes, lamp-

jes, planten, kussens, schilderijtjes. Weggooien is nu eenmaal niet haar sterkste kant, Marie Kondo zou er wel raad mee weten. Ook van de kralenhoek gaat een rommelige uitstraling uit. De Swarovskiesteentjes lichten fraai op naast de nieuwe, zwarte opake cocailles, ziet ze.

‘U bent mevrouw Bloem?’ Groen kijkt in een ouderwets aandoend aantekenboekje. ‘Liset Bloem?’

Ze knikt. Nog steeds is het onduidelijk waaraan ze hun bezoek te danken heeft. Beide mannen dragen een donkerblauwe trui, dito broek en een pistool in een holster op hun heup. Hadden die twee dat de vorige keer ook? In een flits ziet ze voor zich hoe Mees toen tussen hen in naar de politieauto werd afgevoerd. En hoe hij zich, voordat hij instapte, naar haar omdraaide. Sorry mam, had ze van zijn lippen gelezen.

Groen schraapt zijn keel. ‘We zijn bij u omdat er vanavond iets is gebeurd waarbij een dode te betreuren valt.’

‘O?’ De laatste maanden hebben er om de hoek twee plofkraaken plaatsgevonden. Intussen zijn de voormalige pinautomaten dichtgetimmerd en is er een boekenkast voor geplaatst. Het zal wel gaan om een buurtonderzoek.

Demir neemt het over: ‘Bij het lichaam van het slachtoffer zijn papieren aangetroffen die erop wijzen dat diegene bij u heeft deelgenomen aan een cursus.’

‘Wat?’

‘De Educatieve Maatregel Alcohol,’ vult Groen aan. ‘Klopt het dat u die vandaag heeft gegeven?’

‘Ja.’

Zeggen ze nu dat iemand van haar klasje dood is?

Onmiddellijk ziet Liset Henk voor zich zoals hij een paar uur geleden in het park zat met in zijn ene hand een sigaret en in de andere een plastic bekertje met whisky. Henk, de oudste én zwaarste drinker van het gezelschap. Een hartaanval of beroerte

moet al langer op de loer hebben gelegen. Daarnaast dringt zich gek genoeg het beeld van Brand op: de jongste van het clubje. Al met al heeft ze toch weinig hoogte van de jongen gekregen. Liset sluit niet uit dat hij zich, al dan niet samen met ‘foute vrienden’, bezighoudt met onfrisse zaakjes. Raar begrip trouwens, ‘foute vrienden’. De term wordt bij Mees ook weleens gebruikt. Je kunt je afvragen of Mees de ideale vriend is.

‘Wie?’ vraagt ze.

‘Met het oog op het onderzoek kunnen we dat nog niet zeggen,’ antwoordt Groen. ‘We willen graag een aantal dingen van u weten. Hoeveel cursisten waren er?’

‘Zeven. Nee, acht. Officieel acht. Feitelijk zeven.’

‘Heeft u een lijst met hun gegevens?’

‘De officiële? Die heb ik in mijn tas.’ Ze vist het blauwe vel achter een tabblad uit de map en overhandigt het aan Demir. Snel maakt hij er een foto van.

‘Wat moeten we ons voorstellen bij zo’n cursus?’

Iemand die ze de hele middag om zich heen heeft gehad, is er niet meer. Op de automatische piloot zegt Liset: ‘Alle deelnemers hebben zich schuldig gemaakt aan rijden onder invloed. De cursus bestaat uit vier dagdelen verspreid over vier weken: één volle cursusdag en twee bijeenkomsten van een halve dag. Na drie weken volgt een individueel gesprek van een uur met de docent. In totaal praat je over zeven weken. Vanmiddag vond het laatste plenaire onderdeel plaats.’

‘U ziet ze dus nog één keer,’ concludeert Demir.

Liset knikt als Mees de kamer binnenloopt. Bloot, op een zwarte boxersshort en zijn elektronische enkelband na.

Demir draait zich om naar Mees en neemt hem van top tot teen op. De twee zijn ongeveer even lang, waarbij Demir volwassen is en zich bij Mees nog een groeispurt kan aandienen. Volgens de papieren meet zijn vader één meter vijftachtig. Haar krap één meter vijfenzestig drukt zijn lengte wellicht.

‘Dit is mijn zoon Mees,’ zegt Liset. Hij had wel even iets kunnen aantrekken, een broek bijvoorbeeld. Ze voelt hoe ze kleurt. Ongetwijfeld voor niets, Mees staat natuurlijk in hun systeem. Ze checken vast ieder adres voordat ze erop afgaan. In dat geval zijn ze ook een aantekening over haar tegengekomen.

Mees kijkt van zijn moeder naar de agenten. ‘Stront aan de knikker?’

Liset knikt. ‘Een van de cursisten van vandaag is plotseling overleden.’

‘Weird!’ roept Mees. ‘Toch niet die aardige vrouw of die gast met die pruik?’ Hij heeft zijn ogen in die paar minuten goed de kost gegeven.

‘Dat willen ze nog niet zeggen.’

Mees richt zich tot Groen: ‘Hoe is ie mol geraakt?’ Een beetje een eigenaardig geformuleerde, maar adequate vraag.

‘Er zijn sterke aanwijzingen dat er sprake is van een niet-natuurlijke doodsoorzaak.’

‘Huh?’

‘Dat er geweld in het spel was,’ verduidelijkt Demir.

‘Nee!’ roept Liset.

Mees schakelt sneller dan zij: ‘Is ie kapotgeschoten, gewurgd, overreden, verzopen, vergiftigd?’ Hij gaat ervanuit dat het slachtoffer een man is. Het klasje bestaat, bestond moet ze zeggen, uit vijf mannen en drie vrouwen. Voor hetzelfde geld is het Loes, Sharon of Clara.

Noch Groen, noch Demir regeert, waarop Mees de volgende vraag op hen afvuurt: ‘En wat heeft mijn moeder daarmee te maken?’ Hij stelt zich wijdbeens voor haar op. ‘Toevallig is ze de hele avond thuis geweest.’

Dit gaat de verkeerde kant op. ‘Willen jullie iets drinken?’ vraagt Liset.

Groen schudt zijn hoofd.

Demir wijst naar Mees’ enkelband: ‘Onze kroongetuige. Hoeven

we in ieder geval nooit lang naar je te zoeken.’

Cynisme werkt bij Mees als een rode lap op een stier. Met vlam-mende ogen loopt hij op Demir af. ‘Als jullie met mijn moeder fucken, krijg je met mij te maken!’

‘Mees,’ waarschuwt Liset hem.

Zijn opmerking lijkt regelrecht te vallen onder het bedreigen van een ambtenaar in functie, maar Demir kijkt Mees alleen smalend aan.

Groen richt zich tot haar: ‘We willen je vragen mee naar het bureau te gaan zodat je een getuigenverklaring kunt afleggen.’

Opeens tutoyeert hij haar. Het is niet de eerste keer dat Mees’ aanwezigheid de omgangsvormen naar een ander plan brengt.

‘Kan het niet hier?’ vraagt Liset. Dan stuurt ze Mees wel naar boven.

Groen staat op. ‘In dat geval moet je later toch komen. Op het bureau is het hele verhaal in een keer duidelijk. Kun je je handtekening eronder zetten.’

Liset huivert. Een van de cursisten liep een paar uur geleden nog gewoon rond, maar leeft nu niet meer. Het zal bij Loes thuis toch niet uit de hand zijn gelopen?

Vanuit haar ooghoek ziet ze dat Mees zich klaarmaakt voor een volgende interventie.

‘Gaat het om een vrouw of een man?’ vraagt ze. In het luchtledige: de rechercheurs lopen al naar de deur. Liset drukt zich uit haar stoel op als Mees een sprong maakt en voor de mannen landt. Vaag komt zijn actie haar bekend voor. Vóór zijn detentie deed hij een paar maanden aan kickboksen. Niet lang, want naar zijn zeggen waren de trainingen niet alleen fucking *boring*, maar vooral fucking *heavy*. Liset ziet hoe Mees’ vuisten zich ballen. Hij positioneert zich voor de deur en verspert de agenten de weg. ‘Jullie doen alsof mijn moeder een verdachte is.’

Met de knokkels van zijn rechterhand slaat hij in de kom van de linker. ‘Mama kan niet eens naar een film kijken waarin ie-

mand...’ Hij zoekt naar het juiste woord. ‘... wordt geknépen, weet je.’

Liset voelt trots opwellen: háár kind, wat anderen ook van hem mogen denken. Ze pakt Mees bij zijn schouders. ‘Luister, ik moet gewoon informatie geven, meer niet. Ga lekker naar bed. Je hebt morgen het eerste uur wiskunde.’

Mees snuift luidruchtig. ‘Laat je niet gek maken, hè. Voordat je het weet, zeggen ze dat jij het hebt gedaan. Daar zijn die wouten goed in.’

Demirs wenkbrauwen gaan omhoog.

Liset pakt haar werktas en volgt de agenten. ‘Tot zo, ventje.’ Dat vinden die mannen misschien raar, maar zo noemt ze hem nu eenmaal al zestien jaar.

De bank in de politieauto ruikt naar nieuw leer. Groen rijdt, Demir is bezig met zijn telefoon. Op gedempte toon brengt hij verslag uit. ‘Fataal trauma slaap,’ vangt Liset op. Het slachtoffer heeft een dodelijke klap op of trap tegen zijn slaap gehad? Daarna volgt een reeks afkortingen: ‘PD, TGO, NFI, FO.’ Van alles, behalve de naam van het slachtoffer.

Voor Lisets geestesoog verschijnt het stel in willekeurige volgorde: Henk, Loes, Brand, Jeffrey, Peter, Clara en Sharon. Springlevend vanmiddag, alle zeven. Het zal toch niet die achtste man, Geert, zijn? Dat lijkt haar stug. Ze kan zich tenminste niet voorstellen dat hij nog rondloopt met het werkboek van een cursus waaraan hij niet heeft deelgenomen.

Groen draait zich naar haar om. ‘Hoelang geef je die training al?’

Ze kan het op de dag af zeggen, maar daar bewijst ze niemand een dienst mee. ‘Een goede tien jaar.’

Hij humt.

Zelf heeft ze ook een vraag: ‘Waarom kwamen jullie eigenlijk naar mij?’

‘Op het werkboek van het slachtoffer staan jouw naam en adres geschreven,’ zegt Groen. ‘Geef je dat altijd aan iedereen?’

‘Nee, natuurlijk niet!’

‘O?’ reageert Groen. Hij vindt het merkwaardig. En anders zij wel. Hoe is diegene achter haar adres gekomen en wat moest hij of zij daarmee? In hoog tempo gaan Groen en Demir door met hun overleg. De term *manhunt* valt. Een georganiseerde klopjacht? Het wordt steeds unheimischer terwijl de terrasjes buiten nog open zijn. Hoewel de kalender 20 mei aangeeft, heeft men besloten dat de zomer is begonnen.

Toch heeft Liset koude voeten. In de haast is ze als een schaap achter die twee aangelopen. Zonder fatsoenlijke schoenen aan te trekken en haar leesbril of portemonnee mee te nemen. In haar werktas zitten alleen de map met lesmateriaal, haar aantekeningen en agenda. Hopelijk is ze snel klaar op dat politiebureau. De kans dat Mees uit zichzelf naar bed gaat, is verwaarloosbaar.

Groen heeft een zware stem. Er is nieuws, hoort Liset: de schouwarts heeft geconcludeerd dat er nog geen sprake is van lijkstijfheid. Het duurt een uur of twee voordat die intreedt, weet ze. Kennis die ze jaren geleden heeft opgedaan bij de dode die sinds vandaag een dader kent.

De tweede dader. Of de eerste?

Daar is ze nog niet uit.